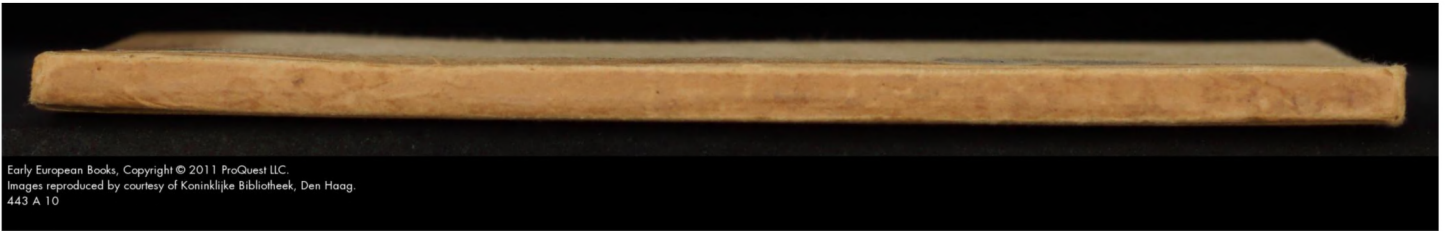

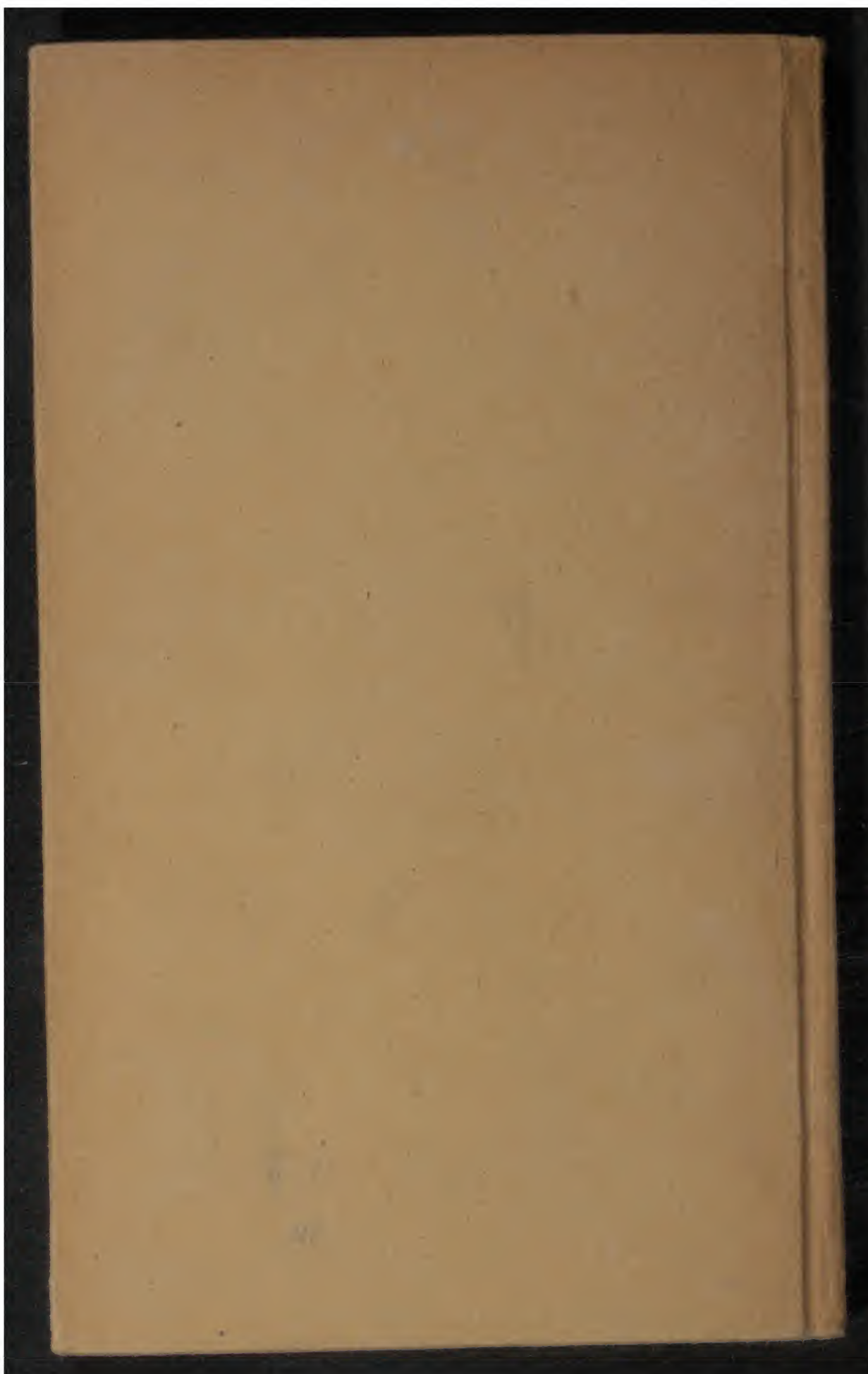
443

A

10

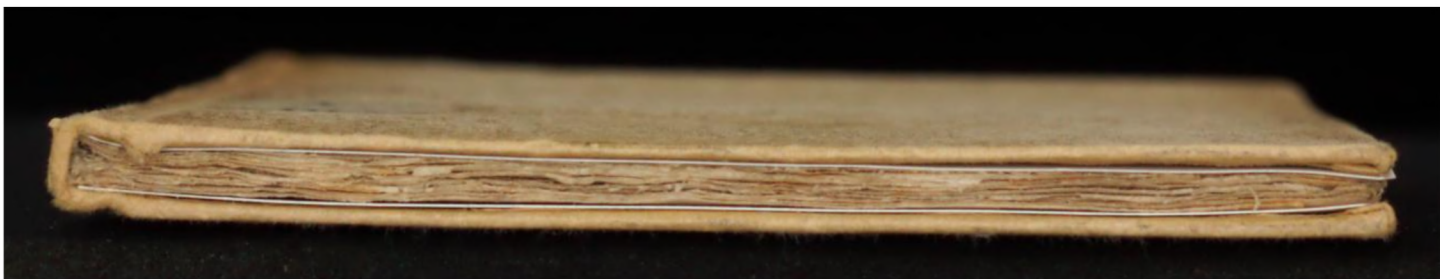
Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
443 A 10

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
443 A 10

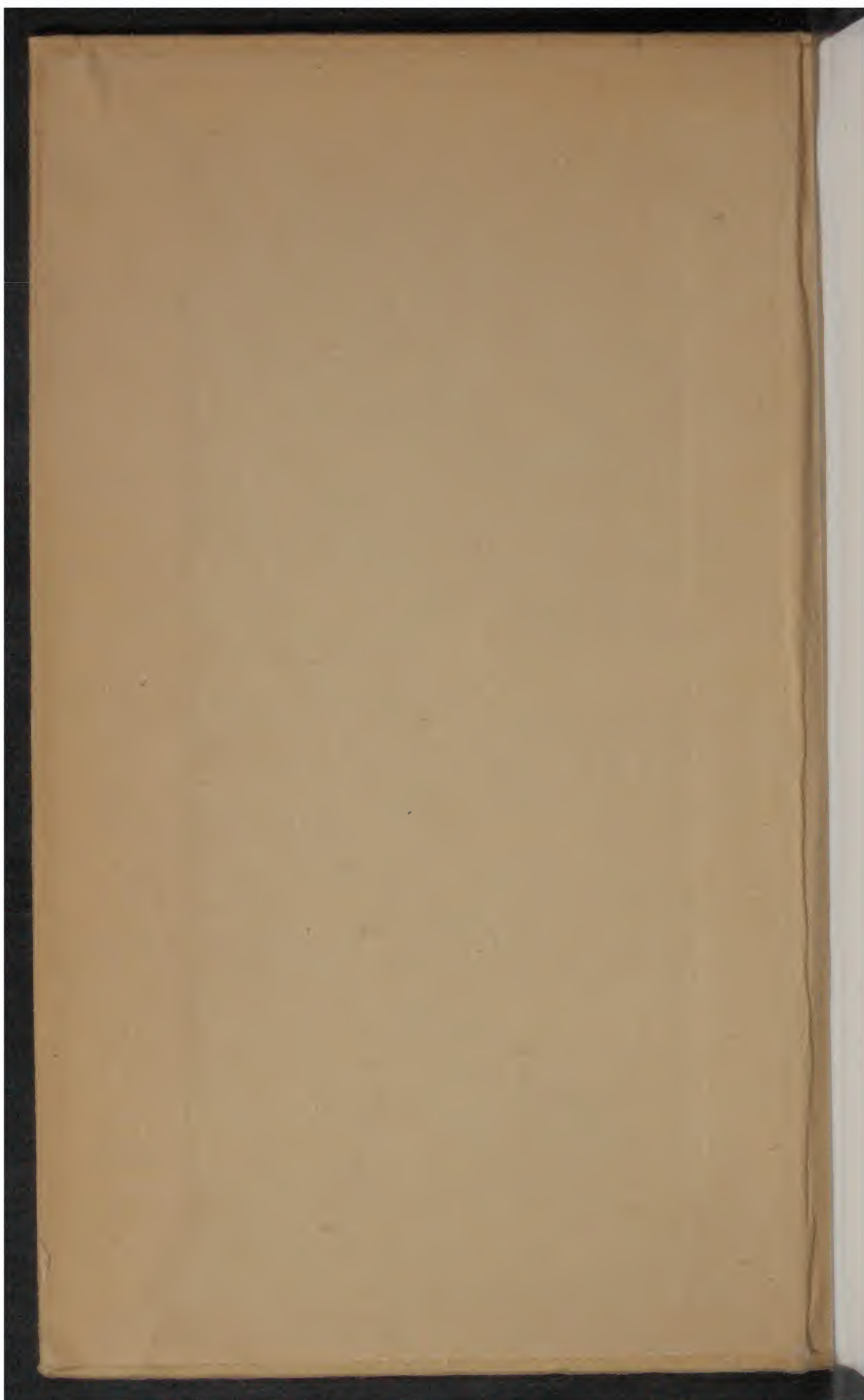

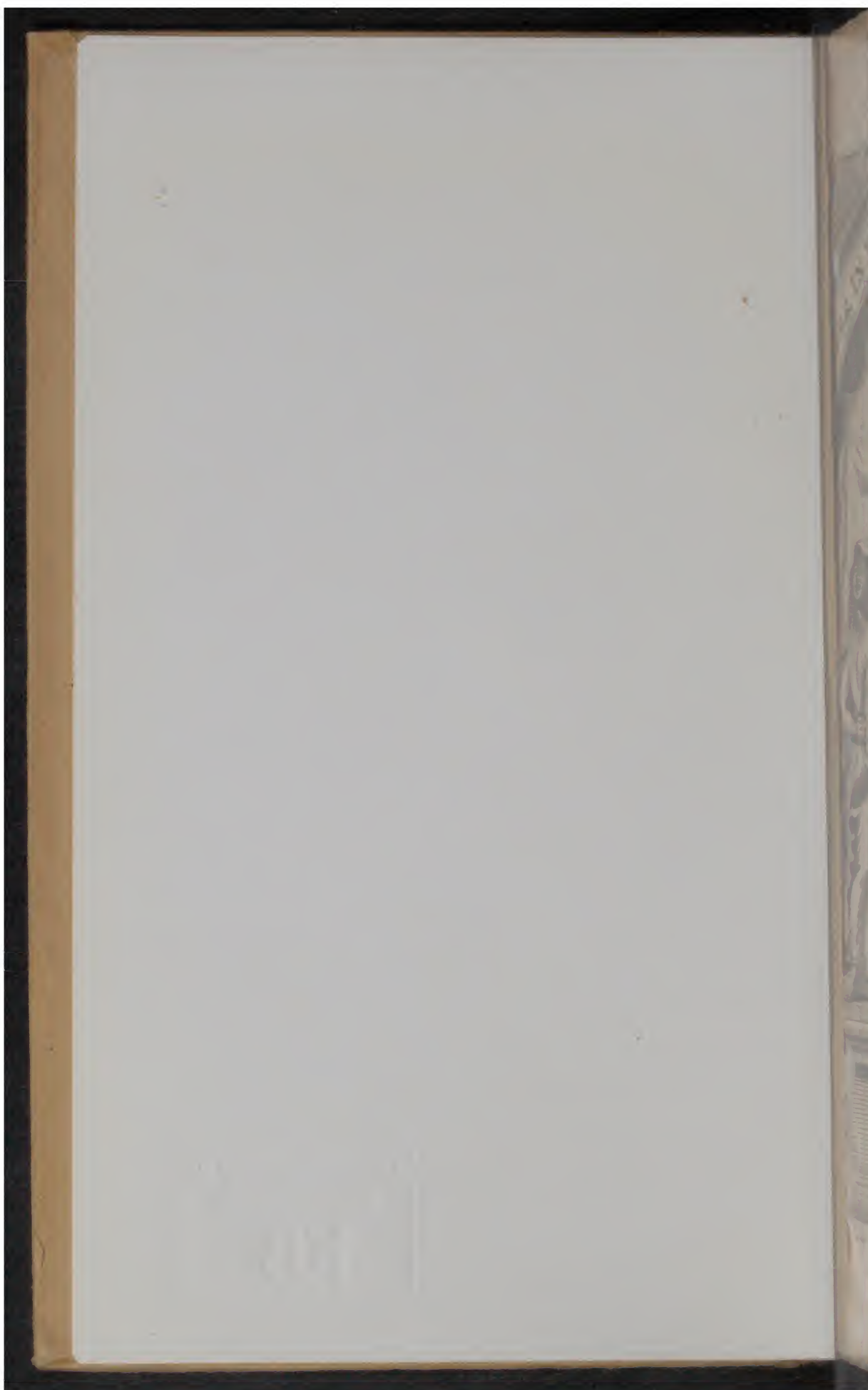
Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
443 A 10

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
443 A 10

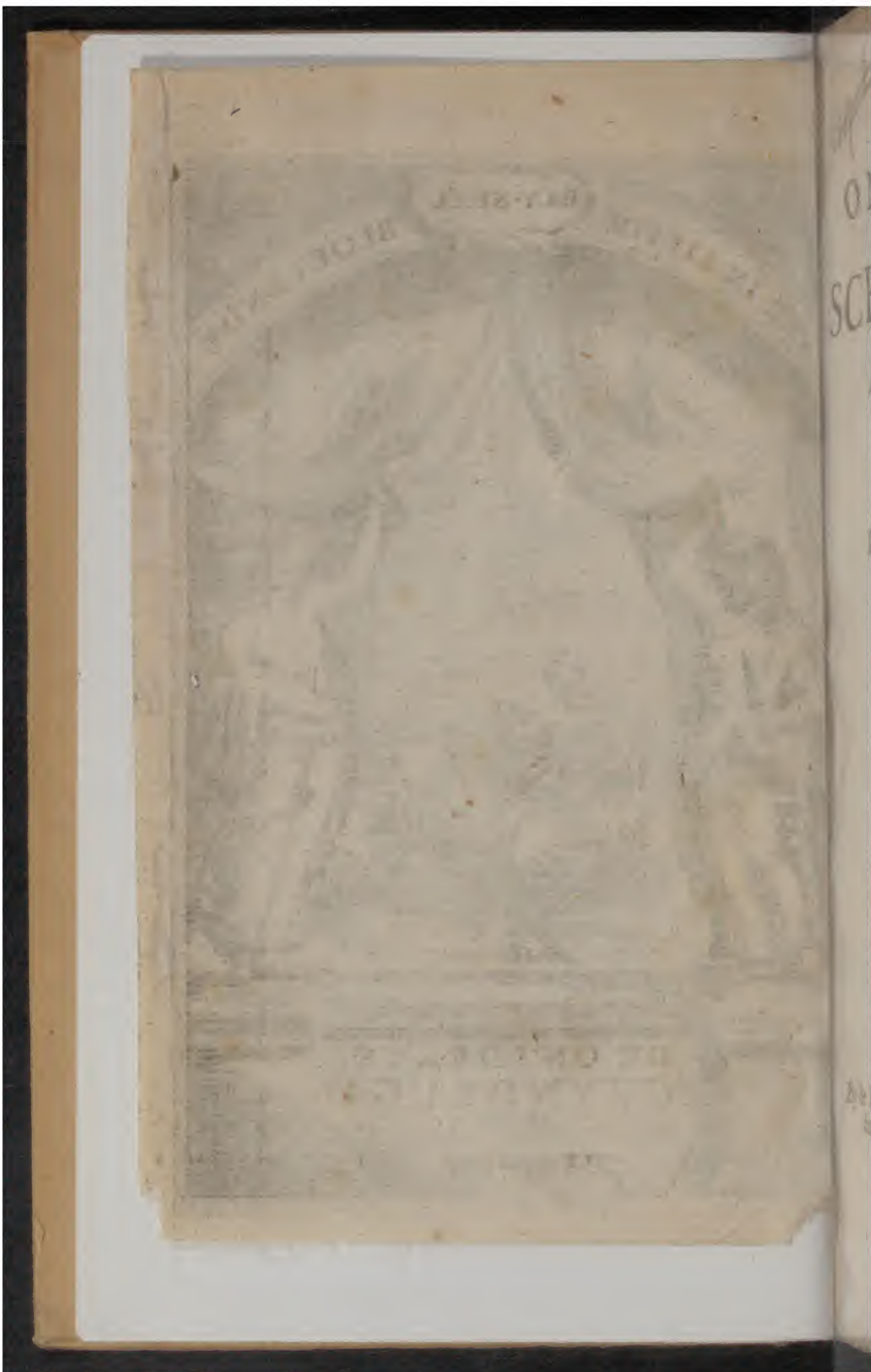

447 G 321

h. v. Mijer

~~507~~ DE ~~447 G 331~~
ONTDEKTE
SCHYNDEUGD,

B L Y S P E L.

^{Kw} 448
A 10

DOOR

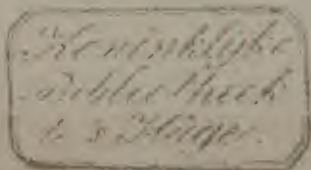
D. LINGELBAGH.

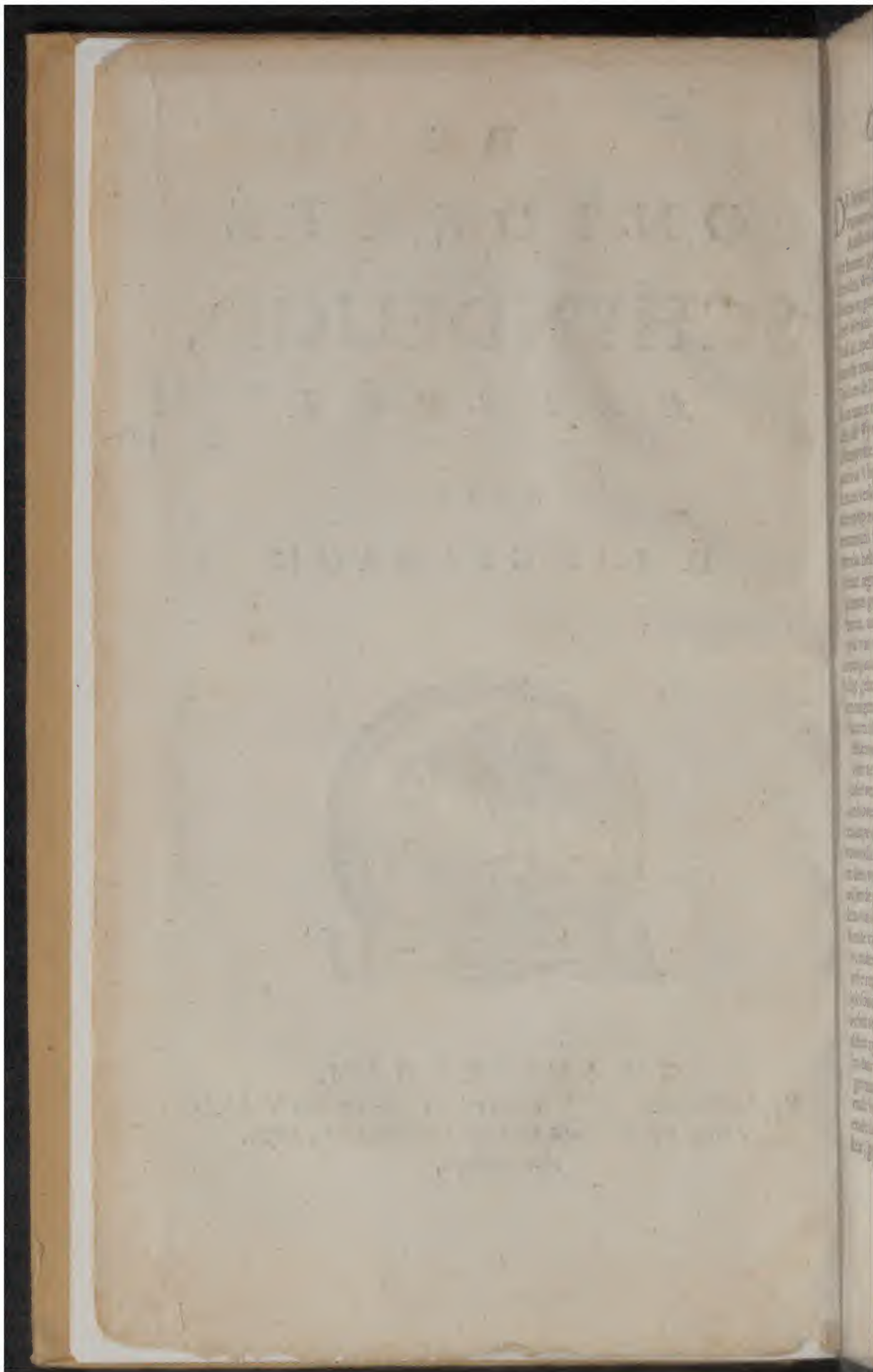

TE AMSTELDAM,

By de Erfgen: van J. LESCAILJE, op den Middel-
dam, op de hoek van de Vischmarkt, 1690.

Met Priviligie,

Copie van de Privilegie.

DE Staten van Holland ende Westvriesland doen te weten. Alzo Ons vertoond is by de tegenwoordige Regenten van de Schouwburg tot Amsterdam, Dat zy Supplianten zedert eenige Jaaren herwaarts met hunne goede vrienden hadden gemaakt en ten Tooneele gevoert verscheiden Werken, zo van Treurspeelen, Blyspeelen als Klugten, welke zy lieden nu geerne met den druk gemeen wilden maken: doch gemerkt dat deze Werken door het nadrukken van anderen, veel van hun luister, zo in Taal als Spelkonst zouden komen te verliezen, en also zy Supplianten hen berooft zouden zien van hun byzondere oogwit om de Nederduitschen Taal en de Digtkonst voort te zetten, zo vonden zy hen genoodzaakt, om daar inne te voorzien, ende hen te keeren tot Ons, onderdanig verzoekende, dat Wy omme redenen voorsz. de Supplianten geliefden te verleenen Oktroy ofte Privilegie, omme alle hunne Werken reeds gemaakt, en de noch in 't licht te brengen, den tyd van vyftien Jaaren alleen te mogen drukken en verkoopen of doen drukken en verkoopen, mer verbod van alle anderen op zekeren hoogte peene daar toe by Ons te stellen, ende voorts in communi forma. Zo is 't dat wy de Zake en 't verzoek voorsz. overgemerkt hebbende, ende genegen wezende ter bede van de Supplianten, uit Onze regte wetenschap, Souveraine magt ende autoriteit dezelve Supplianten gekonzenteert, geaccordeert ende geotroijeert hebben, conzenteeren, accordeeren ende otroijeeren mitsdezen, dat zy geduurende den tyd van vyftien eerst achter een volgende Jaaren de voorsz. werken die reeds gedrukt zyn, ende die van tyd tot tyd door haar gemaakt ende in 't licht gebragt zullen werden, binnen den voorsz. Onzen Lande alleen zullen mogen drukken, doen drukken, uitgeven en verkoopen. Verbiedende daarom allen ende eenen ygelyken dezelve werken naar te drukken, ofte elders naargedrukt binnen den zelve Onzen Lande te brengen, uit te geven ofte te verkoopen, op de verbeurte van alle de naargedrukte, ingebragte ofte verkogte Exemplaren, ende een boete van drie honderd guldens daar en boven te verbeuren, te appliceren een derde part voor den Officier die de calange doen zal, een derde part voor den Armen ter Plaatze daar het cazus voorvallen zal, ende het resterende derde part voor den Supplianten. Alles in dien verstande, dat wy de Supplianten met dezen Onzen Octroije alleen willende gratificeren, tot verhoedinge van haare schaade door het nadrukken van de voorsz. werken, daar door in geenige deelen verstaan, den inhoud van dien te authorizeeren ofte te advoueren, ende veel min de zelve onder Onze protektie ende bescherminge, eenig meerder kredit, aanzien ofte reputatie te geven, nemaar de Supplianten in kas daar in yets onbehoorlyk sonde mogen influenceeren, alle het zelve tot haren laste zullen gehouden wesen te verantwoorden; tot dien einde wel expresselyk begeeren, dat by aldien zy dezen Onzen Oktroije voor de zelve werken zullen willen stellen daar van geene geabbrevieerde ofte gecontraheerde mentie zullen mogen maaken, nemaar gehouden zullen wezen het zelve Oktroy in 't geheel ende sonder eenige Omiffie daar voor te drukken ofte te doen drukken, ende dat sy gehouden sullen zyn een exemplaar van alle de voorsz. werken, gebonden ende wel geconditioneert te brengen in de Bibliotheecq van

Onse Universiteit tot Leiden, ende daar van behoorlyk te doen blyken.
Alles op poene van het effect van dien te verliezen. Ende ten einde de Sup-
plianten dezen Onzen Consent en Oâtroije mogen genieten als naar be-
hooren: Lasten wy allen ende eenen ygelyken die 't aangaan mag, dat zy
de Supplianten van den inhoude van dezen doen, laten en gedogen, ruste-
lyk en volkomentlyk genieten, en cesserende alle beletten ter contrarie.
Gedaan in den Haage onder Onzen grooten Zegele hier aan doen hangen
den xix September in 't Jaar onzes Heeren en Zaligmakers duizent zes
honderd vier en tachtig.

G. FAGEL.

Ter Ordonnantie van de Staaten

SIMON van BEAUMONT.

De tegenwoordige *Regenten* van de *Schouwburg*, hebben het
recht der bovenstaande Privilegie, voor de *Ontdekte Schyndeugd*,
vergund aan de Erfgenaamen van *Jacob Lescaijje*.

Den 15. December, 1687.

VERTOONERS.

GEERTRUY, *Vrouw* }
BELY, *Meid* } *van Filibért.*
JORIS, *Knegt* }
FILIBERT, *een Koopman.*
VOLKERT, *Neef van Filibért.*
KRISTOFFEL, *een Roffiaan.*
KNIERTJE, *Boel van Kristoffel.*
AGATA, *Nicht van Kniertje.*
DE SCHOUT.
1 } DIENAARS *van de Schout.*
2 }
DIRK, *Vrijer van Bély.*

ZWYGENDE.

LICHTHART, *een Muzikant.*
Verscheide Danssers.

DE

DE
ONTDEKTE
SCHYNDEUGD,
BLTSPLEL.

EERSTE BEDRYF.

EERSTE TOONEEL.

GEERTRUY, BELY.

BELY zit en naait by een kleebrén met linnen,
en zingt.

*Gy ziet vrolyk de harten in pyn,
Wilt niet minnen, maar minnelyk zyn, enz.*

GEERTRUY.

VAar benje, Bélitje? is Joris weêr gekomen?

BELY.

Neen, Juffrouw.

GEERTRUY.

Wél wat is dat wachten een verdriet!

Die guit en schaamt hém langer niet.

BELY.

Ik heb hem sint dat hy flus uitging niet vernooten.

GEERTRUY.

Ja wél, onmooglyk kan het langer zo bestaan,
Die réchten Lomp zoekt niet als stóf om my te plagen,

Ik kijf vast op hem alle daagen,

Maar zonder vrucht; hy is na Volkert Neef gegaan,
A 3 En

6 DE ONTDEKTE

En laat me wachten na bescheid meêr als twé uuren,
Ik kan van ongeduld niet duuren,
Want zo men Man Kozyn niet spreekt,
Is't zeker dat hy noch de kat in 't reizen lleekt.

BELY.

Sinjeur gaat t'avond dan noch met de schuit van achten?

GEERTRUY.

Ja, en die guit laat ons zo wachten.

BELY.

Licht dat hy door de Stad loopt zoeken naar men Heer;
Maar zie, daar is hy zelf al weêr.

TWEEDE TOONEE.

GEERTRUY, JORIS, BELY.

GEERTRUY.

Wél nou; zel 't eind'lyk eens gelukken
Jou rechten onbeschaamden bloed?
Is dat uitblyven? dit zyn weêr jou ouwe nukken,
Dit gaat al weêr op de oude voet;
Maar, wacht ik zel 't je weêr betaalen.

JORIS.

Wel hadje niet belast dat ik Kozyn moest haalen.

GEERTRUY.

Wel ja ik, Jakhals, maar was dat twé uuren wêrk,
En langer?

JORIS

Na dat ik 'et mérk
Zock jy weer reeden om te kyven.

GEERTRUY.

Wat hoef je zo lang uit te blyven?
Je weet wél dat men Man van huis moet, én hy staat
Op heete koolen, 't word vast laat,
En eer hy gaat moet hy Kozyn noodzaaklyk spreken.
Maar, wacht ik leer nou al je strecken;
Ik zel die potzen weêr gedenken.

Jo-

SCHYNDEUGD. 7

JORIS.

Wél, je ziet

Ik héb gelooopen dat ik zwiet,
En kan noch pas men adem haalen,
Noch kyfje; maar 't is wél, ik zeltje eens weêr betaaen.

GEERTRUY.

Wat zegje?

JORIS.

Niet; 'k spreek niet een woord.

GEERTRUY.

Ontkénje dat ik zélver héb gehoord,
En durf je nóch in 't heim'lyk morren?

JORIS.

Ik zeg niet aârs als van je knorren,
Dat dat schier onverdraaglyk is.

GEERTRUY.

Ei! kyk dien vlégel, hy heeft nóch gelyk na'k gis;
Jou rechten, druilloor, 'k zou voor jou dan moeten
zwygen?

Ik zou het naar myn zin niet krygen?

Wél, wél, ik zelmen haast ontslaan van zulk een kruys,
Men man die gaat nu juist van huis,
Maar wacht, als hy is weêrgekomen,
Dan zélje eerst van de drommel droomen.

DERDE TOONEEL.

JORIS, BELY.

JORIS.

AL weêr kwaad water! wel de moord!
Het is zen leeven niet gehoord,
Ze raast, én tiert, én dreigtme zonder reden.

BELY.

Nou, nou, ontstélje daar niet om, Vaâr, weest te vreden,
Je weet 't is Juffrouws haastigheid.

A 4

Jo-

8 DE ONTDEKTE

JORIS.

Is't Juffrouws haastigheid? wél zéker, schoon bescheid,
Men zou de drommel zo niet plaagen;
Dit kyven duurt vast alle daagen;
Maar elk een drommel heeft zen maand; ik zel't 'er weér
Vergelden, die schynheilig; ja, ik zweer,
Dat ik hier in men woord zél houwen,
Al zou't men ook daar na nóch hondertmaal berouwen.

BELY.

Wél, Joris, zég wat wouje doen?

JORIS.

Wat raakt'et jou!

BELY.

Is dat fatsoen
Zo laelyk op een ménsch te graauwen?
Je kund wel spreken zonder snaauwen.

JORIS.

Weest maar te vreên, 'k zel't heur betaalen, én misschien
Zél jy het in het kort wél zien.

BELY.

Nou, niet te haastig, Vaâr, je zélt nóch wél bedaaren.

JORIS.

Ja, ja, ik zél het heel wél klaaren.

BELY.

Ik ga, daar komt Sinjeur met Juffrouw aan.

VIERDE TOONEEL.

GEERTRUY, FILIBERT, JORIS.

GEERTRUY.

Daar staat hy, Hartje, wilt'em nu ter deeg bekyven.

FILIBERT.

Wel, Joris, schaamje dat je zo lang uit durft blyven,
Waar komje nou zo laat van daan?

JORIS.

Sinjeur, Kozyn was uit, én 'k heb bylo gelooopen,
Om

SCHYNDEUGD.

9

Om hém te zoeken, in hét Heerelogement,
De Graaf, het Hof, de Zon, en waar hy is beként,
Dat men het zweet heeft by het lichchaam neêrge-
droopen,

Op 't lest vernam ik dat hy in de Brakke grond,
By vrienden was, én'k dorst niet gaan voor ik hem vond,
Toen hy men boodschap had vernoomen,
Beloofde hy ook aanstonds hier te komen,
Toen bèn ik straks naar huis gegaan.

FILIBERT.

Wél, wél, je hébt je zaak heel wyzelyk gedaan,
Kom, maak je vaardig, én wilt alles wél bestéllen,
Je zéltmen op de reis verzellen.

GEERTRUY *van ter zyden.*

Dat's goed, dit slaagt me na men zin.

FILIBERT.

Laat zien ereis, daar schietme iet in,
Ik héb op Rotterdam geschreeven,
Loop kopieer de brief, en kom dan weér.

JORIS.

Ik zél.

FILIBERT.

Loop ras, en doe je dingen wél.

VYFDE TOONEEL.

FILIBERT, GEERTRUY.

Wél, Hartjelief, wél twéde leeven,
Hoc staaje zo bedrukt?

FILIBERT.

GEERTRUY.

Je wilt me dan begeeven?
Je reis die staat dan t'avond valt?

FILIBERT.

Je weet wél dat ik moet.

A 5

GEER-

10 DE ONTDEKTE

GEERTRUY.

Wat is het ook een last
Nou juist te reizen by de Winter, konje blyven?

FILIBERT.

Myn Troosje lief, dat kan niet zyn.

GEERTRUY.

Kanjy 't niet schryven?

FILIBERT.

O neen! 'k moet zélver zien hoe dat men zaaken staan.

GEERTRUY.

Ei! laat 'er iemand anders gaan.

FILIBERT.

Dat kan niet weezen, 'k moet de Koopliên zélver spreken.

GEERTRUY.

Je hébt te Leiden eerst geweest voor drie vier weeken,
En in den Haag.

FILIBERT.

Dat 's waar, maar 'k kryg daarom geen géld,
'k Word ieder post vast uitgeltéld,
Van dag tot dag, én 'k moet ook géld betaalen.

GEERTRUY.

Dat kunje by Kozyn wél haalen.

FILIBERT.

Die is reeds by my in 't verschót
Vier duizend gulden, én hy wilder geen genót
Van trekken; 'k heb hém nu ontboden;
Om dat ik nóch wat kasgêld heb van nooden,
Dat morgen vroeg betaalt moet zyn;
Zo dat ik gaan moet, om men géld ook in te krygen.

GEERTRUY.

Men hart is zo benaauwd, och! och! naar allen schyn
Zie ik je niet gezond weêrom.

FILIBERT.

Ei! wilt dat zwygen!

Wat, ik heb meêr van huis geweest,

Maar

SCHYNDEUGD. 11

Maar nimmer was je zo bevreesd.

GEERTRUY.

Dat loof ik wél, zo naar te droomen,

Gewis my zal iet overkomen,

En raakten ik jou kwyd, zie daar, ik stierf van rouw.

FILIBERT.

Waar is in Amsterdam zo deugdelyk een Vrouw?

Dat is eerst liefde! och! kon het weezen,

Ik lietme waarelyk beleezen.

Maar, weest te vreedden, Lief, je zietme haast weêrom.

GEERTRUY.

Och! heeten ikje al wéllekom,

Dat zou men droevig hart verlichte.

ZESDE TOONEEL.

VOLKERT, FILIBERT, GEERTRUY.

GOE'N AVOND, NEEF, GOE'N AVOND, NICHT,

KOZYN, DIE GAAT VAN HUIS GELYK IK HEB GHOORT?

FILIBERT.

Ja, voor het sluiten van de poort,

Ga ik op Haarlem, én dan morgen

Op Leiden, en den Haag: maar, Neef, eer dat ik ga

Héb ik een béde, óf gy my woud verzorgen

Mét eenig kasgeld, wand ik zal, zo dra

Ik weêrkom, alles mét 't rélleerend wédergeeven,

'k Hébal myn bankgêld van de morgen afgeschreeven.

VOLKERT.

Zeer gaeren, zég maar hoe veel geld'er nóch ontbreekt.

FILIBERT.

Een zakje dukatons.

VOLKERT.

Wél; 't zél 'er morgen weezen,

Begeerje iet meêr, je kunt hét krygen alsje spreekt.

FI-

FILIBERT.

Neen, Neef, ik dankje.

VOLKERT.

Wilt niet vreezen,

Spreek onbeschroomt.

FILIBERT.

Neen, Neef, ik dankje, 't is zo wél,

'k Zél aan men Vrouw het handschrift geeven,
 Waar in ik zo veel schuld bekén, hét is by leeven
 Of sterven.

VOLKERT.

't Hoeft niet.

FILIBERT.

Al; ik kom straks weér, ik zél

't Gaan schryven, stél terwyl men Vrouwje wat te
 vreden,

Zy is mistroostig, door een droom, én heel belaân
 Mét vrees, nu ik van huis moet gaan.

VOLKERT.

Myn Heer, dat is niet buiten reeden,
 Zy heeft u lief.

FILIBERT.

Daar heb ik blyken van gezien,
 Zy mind my krachtig.

GEERTRUY.

Ja, misschien.

ZEVENDE TOONEEL.

VOLKERT, GEERTRUY.

VOLKERT.

WEl, Nicht, dit slaagt naar wénsch.

GEERTRUY.

Niet waar, maar 't bést van allen,
 Zyn knecht gaat meê, en 'k bén verzékert van myn
 Meid,

Die

SCHYNDEUGD.

13

Die trouw blyft door uw mildigheid.

Kan ooit de zaak wel bétér vallen?

Men man, die heb ik, door myn vleijen, gantsch verstrikt,
Hy zou my voorstaan, schoon dat alles wierd verklikt,
Myn zedigheid heeft hem alle achterdocht benoomen;
Ik veinsde my bedroefd, maar kan me niet betoomen
Van vreugd, nu hy van huis gaat.

VOLKERT.

Spreek wat zacht.

GEERTRUY.

Hy is op u gantsch niet verdacht,
Gy zyt zyn Vriend.

VOLKERT.

Dat's waar, maar de uwe nóch veel meerder.

GEERTRUY.

Wél, twyfelt gy?

VOLKERT.

O neen! 'k begeerder

Geen klaarder blyken van, ik zie die reets zo groot.

GEERTRUY.

Wél, zonder u, Neef, was ik zéker liever dood;

Wat vreugd genoot ik in dit leeven,

Mogt ik fomtyds myn hart aan u niet overgeeven?

Maar 'k was geen kleentjen in de ly;

Toen Joris uit bleef, 'k dagt hy zal Kozyn niet vinden,

Die zit al by zyn goeije vrinden,

En denkt nu langer niet om my.

VOLKERT.

Om u niet dénken, die myn wéllust zyt, én leeven;

Ei! zie my daar voor tóch niet aan;

Gy weet wél wat ik heb om uwent wil gedaan,

En dat ik u nooit zal begeeven;

Had ik geweeten dat uw Man van huis zou gaan,

Ik had gevloogen, om te passen op uw wénken;

Maar wie zou dit van daag juist dénken?

GEER-

14 DE ONTDEKTE

GEERTRUY.

Ik had het zélver niet gedacht.

VOLKERT.

Gy zult my de eer van uw gezelschap dan vergunnen,
En my verzéllen déze nacht?

GEERTRUY.

Wél, twyfeld gy? zou ik iets béters wénſchen kunnen?
Maak maar de toefſel reed; zég Kniertje, datze niet,
't Geen ons vermaaken kan, ontziet,
'k Heb luſt om uit de band te ſpringen,
Ik moet tóch, als men Man in huis is, my bedwingen,
Nu wil ik uit de borſt mét u eens vrolyk zyn.

VOLKERT.

Wat bèn ik u verpligt.

GEERTRUY.

Maar 't moet al mét een ſchyn
Van deugd geſchieden, dóch men kan licht midd'len
vinden,

Om de oogen van de Waereld te verblinden,
Voor my, myn flécht, én ſtemmig kleed,
Maakt dat geen ménſch van my iet dénken kan, óf weet.

VOLKERT.

Daar komt uw Man.

ACHTSTE TOONEEL.

FILIBERT, VOLKERT, GEERTRUY, JORIS.

FILIBERT.

KUnd gy myn Vrouwtjen overreedén.
Heer Vólkert, ſtelt ze'er wat te vreedén?

VOLKERT.

Myn Heer, zo tamelyk, 't ſchynt dat ze u byzyn niet
Wél miſſen kan, uw reis verwékt haar veel verdriet;
'T is wél een zwakheid, maar zy mind u, als haar leeven.

FILIBERT.

Ja, zulk een Vrouw is ook aan ieder niet gegeven.

VOL-

SCHYNDEUGD.

15

VOLKERT.

Dat is de waarheid.

FILIBERT.

O! haar deugd

Is ongemeen, zy strekt een voorbeeld aan de jeugd.

VOLKERT.

Ik acht Neef in dat deel gelukkig.

FILIBERT.

Ai! zie, hoe staatze daar, hoe drukkig!

GEERTRUY.

Ik bid, Lief, kweldme tóch niet meêr!

FILIBERT.

Och! wat 's oprechte liefde teêr.

Nou, Engel, schrei niet of je maakt my ook bewoogen,
Je parst me traanen uit men oogen.

GEERTRUY.

Ja, ja, spôt al met myn verdriet.

FILIBERT.

Neen, Hartje, 'k doe dat zéker niet.

VOLKERT.

Nu, Neef, behouden reis, vaar wél, ik zal u morgen,
Als 't is gezégt, het géld bezórgen.

FILIBERT.

Wat blyf ik u daar voor verpligt.

VOLKERT.

Wél, zou ik zo veel niet voor u doen, én voor Nicht.
Vaar wél, én goede nacht.

FILIBERT en GEERTRUY.

Goê nacht, Neef.

NE-

NEGENDE TOONEEL.

FILIBERT, GEERTRUY, JORIS.

FILIBERT.

MEt dat praaten
 Verloopt den tyd, geef Neef dit briefje, als hy hét gèld
 Hier mórgen vroeg in huis bestélt,
 Je kunt het ook wel door een Kruijer laten haalen.
 Dan moetje die Sinjeur betaalen,
 Daar ik dat goed van héb gekócht,
 Dat gíst'ren is in huis gebrógt;
 Ik had hem uitgestélt tót mórgen.
 Ai! Hartje, wilt dan ook men reiszak voort bezórgen,
 Laat Béletje de brief bestéllen.

THIENDE TOONEEL.

FILIBERT, JORIS.

FILIBERT.

JOris, is
 Nu alles vaardig? want het word altyd, na 'k gis.
 Moet ik ook nóch aan iemand schryven?
 Vergcet ik ook nóch iet?

JORIS.

Niet dat ik weet, maar gaat
 Jereis nóch voort, Sinjeur?

FILIBERT.

Wél jazé, wat een praat
 Is dat, moet ik niet zien myn schulden in te krygen?

JORIS.

Wél alsje moet, dan moet ik zwygen,
 Maar wist jy wat hier al geschied

Als

SCHYNDEUGD. 17

Als jy van huisbént, Heer, je gingt van avond niet.

FILIBERT.

Wél wat geschiet'er, spreek?

JORIS.

Ik durf't je schier niet zéggen,

Hoe hier in huis de zaaken léggen,

Je zoutme ook niet gelooven; maar zie daar,

Ik zweer't al wat ik zég is waar,

Ik zel't bewyzen, én zo ik blyv' in gebreeken,

Jaag my dan, voor een vagebond, een guit,

Vry uit je huis, en geefme niet een enk'le duit

Van al men huur; nóch meer, je meugt me vry deur-
steeken

Indien ik lieg.

FILIBERT.

Wel zég, wat is'er dan te doen?

Wat schort'er? óch! men leeden beeven.

JORIS.

Sinjeur, iet dat je van je leeven,

In 't allerminst niet zoud vermoên.

FILIBERT.

Wat is'er dan? spreek op.

JORIS.

Als ik't je zou ontdékken,

Moest jy belooven, dat je niet, uit ongeduld,

De gantsche zaak verbrodden zult

Mét raazen, want het zou jou meest tót nadeel strékken.

FILIBERT.

Wél dat beloove ik; zég nu op wat dat'er schort.

JORIS.

Wél hoor, Sinjeur! jou Vrouwtje word

Van Vólkert opgepast.

FILIBERT.

Wat wilje daar meê zéggen?

JORIS.

Niet; als dat hy gaat in jou plaats by Juffrouw léggen

B

Als

18 DE ONTDEKTE

Als jy van huis bént.

FILIBERT.

Wat! speeld dan men Vrouw de hoer?

Wat zegje, Joris!

JORIS.

't Is geen loogen,

Sinjeur, ik heb'er zélf al twé dry maal verspied,

En 'k zélt je zien doen veur jou oogen,

Geloof men zéggen eerder niet.

FILIBERT.

Ach!houw me vast, ik stérf; wie zou dat toevertrouwen,

Aan zulk een Spiegel aller vrouwen?

Maar word ik dol? geloof ik dat

Men Vrouw heur eer zo vuil beklad,

Op't zéggen van een guit, die, door zyn snoode strecken,

Heur zoekt de kroon van 't hoofd te spreken?

JORIS.

Sinjeur, denk wat je zégt, én doet,

Ik spreek de waarheid.

FILIBERT.

O! gants bloed,

Hou jy 't nóch staande, schélm? Ik zég je hébt geloogen:

JORIS.

Ei! raas tóch niet, dénk om je woord,

Want zo je Vrouw maar 't minste hoord,

Dan is 't niet méér in myn vermoogen,

Om jou het zélf te laten zien.

FILIBERT.

Wel 't kan onmoogelyk geschiên,

Dat zy, die pas van my een oogenblik kan dauren,

Uitwerken zou die snoode kuuren.

JORIS.

Jadaar deur heeftze jou verkloekt

Tót nu toe, én zo fraai gedoeft.

FILIBERT.

Wél wie zal dan iet toebetrouwen,

Op

Op 't vleijen , en geschrei van vrouwen ?
Maar zégt eens , Joris , hoe je 't weet ?

J O R I S.

Wél hoor , Sinjeur , 'k heb lang geweeten , dat de waagen
In huis niet récht ging , én het is me zéker leed ,
Dat jou Kozyn doet hoorens draagen ;
'k Beken 't , ik heb 'er na gegaan ,
Als jy van huis waart , én vernoomen
Waar dat zy by malkander komen ;
't Is in een sluiphuis , by een zéker Roffiaan ,
En tót noch méér bewys dat ik niet bén bedrógen ,
Dat alles waar is , én geen loogen ,
Men Neef heeft zélf altyd voor heur gespeeld .

F I L I B E R T.

Is 't waar ?

J O R I S.

Ik zweer 't !

F I L I B E R T.

Je zweerd het ! wel , zie daar ,
Ik zég 't je , maar mét waare woorden ,
Indien het waarheid is zél ik de Hoer vermoorden ;
Och ! och ! wat word ik ongerust ,
Och ! dit beneemt my al men luit ;
Men Vrouw lichtvaardig ; maar het kan niet moog'lyk
weezen ;
- Zy lykt zo deugdig van gemoed ,
Zo zédig , én wél opgevoed ,
Ik laatme niet zo licht beleezen .

J O R I S.

Wél hoor , veel woorden zyn om niet ,
Sinjeur , maar zél jy 't niet gelooven als je 't ziet ?

F I L I B E R T.

Wel ja .

J O R I S.

Zét dan je misvertrouwen
Zo langter zyden , en geloof het geen ik zég ,

B 2

Sin-

20 DE ONTDEKTE

Sinjeur, wanneerwe zyn op weg.
 Zél ik de heele zaak, gelyk het lyd, ontvouwen,
 En wat van ons gedaan moet zyn,
 Ik zel je ook in het breed dan zeggen,
 Hoé wy het hooren aan te leggen.

FILIBERT.

Ja wel, de duivel haal Kozyn;
 Hy wil geen Intrést van zyn geld van my genieten,
 Maar na dat jy men nou verhaalt,
 Heeft hém men Vrouw wel ruim betaalt;
 Ik wed'er meêr zyn die zo gaeren géld verschieten.

JORIS.

Zwyg, daar komt Juffrouw.

ELFDE TOONEEL.

GEERTRUY, FILIBERT, JORIS, BELY.

GEERTRUY.

H Artje lief,
 Hier is je reiszak, hébje iet meerder ook te zéggen?
 Ze is wel verzien van al wat dient tot jou gerief,
 Ik mag ze hier vast neêr gaan leggen.

FILIBERT.

Neen, 't is zo wél; kom kryg men mantel, en men hoed.

GEERTRUY.

Kom voort, waar wacht hy nou zo lang na, dezen bloed.

FILIBERT.

Zo, 't is zo wél.

GEERTRUY.

Myn twéde leeven,
 Je gaat men eindelyk begeeven?

FILIBERT.

Ja, ja, weest maar te vreên.

GEERTRUY.

Ai! reistóch met gemak.

FILIBERT.

SCHYNDEUGD.

21

FILIBERT.

Ik zal. Hier, Joris, neem de zak.

GEERTRUY.

Vaar wél; ik moet dan eindlyk scheiden.

Ei! eens gekust, nóch eens.

FILIBERT.

Al wél, ei! weest te vreên.

GEERTRUY.

Reis toch voorzichtig mér je beiden.

„En breek in 't keeren hals en been.

TWAALFDE TOONEEL.

GEERTRUY, BELY.

GEERTRUY.

Hoor, Bély, Volkert neef heeft my mét ernst gebéden,
Of ik hem wou vergasten, 'k heb 't beloofd,
En 't zél wat laat zyn eer ik 't huis kom, 'k heb ook hédén
Veel zwarigheden in men hoofd,
Zo door 't vertrékken van men Man, als andre zaaken,
Die 'k wil vergeeten door 't gezélschap, ga, bestél
De Brief, en kom voort weér, ik zél
Terwyl men zelven vaardig maaken.

Geertruy binnen.

BELY.

Wel, Juffrouw. Dit 's naar wénfch, zy gaan weer zamen
heen,

Dan heb ik mooi het huis alleen,

Dan kan ik onze Dirk weér delikaat onthaalen,

Myn lieve Vryer, Juffrouw gaat

Tegast by Volkert, nou 'k zél zwygen, maar dat staat

Ons schoon, hier zal geen ménfch naar taalen.

Ook sny ik, want het doet men beurs in 't minst geen zeer

Zacht breêje riemen uit een ander man zen leer.

Einde van 't eerste Bedryf.

B 3

TWEE-

TWEEDE BEDRYF.

EERSTE TOONEEL.

VOLKERT, AGATA, KNIERTJE.

VOLKERT.

A Gaat hoe komt gy weêr beneden?
Wie hélpt men liefste dan verkleeden?

AGATA.

Myn Heer, uw liefste is al gereet,
Ik wou maar vraagen, of men heer wél weet,
Dat Lichthart, die zo aanstonts is gekomen,
Twé vreemde speelliên noch heeft mégenoomen.

VOLKERT.

Ja, ja, laat Lichthart maar begaan,
Agaat, het magt'er nu op staan.
Waar zyn de danssers? zyn de kleêren
Ook bóven? kund gy 't voisje leeren?

AGATA.

'k Meen ja, de kleêren zyn ook boven, alles is
Gereed.

VOLKERT.

Wy zyn nu buiten vreezen?

Dies laat ons uit de borst eens lustig vrolyk weezen;
Haar man zit in de schuit, én droomt al naar ik gis,
Hy zal nu onze vreugd niet stooren?
Laat ons dan onbekommerd zyn;
Hoe vaart de kost? hoe vaart de wyn?
Is alles al gereed? laat hooren?

KNIERTJE.

't Is alles wél verzórgt, stel maar je hart geruſt;
Ik heb een kóſt doen vaardig maaken,
Die 'k weet dat ongemeen zéi smaaken.

VOLKERT.

Wél daar op eens met smaak gekuſt.

KNIER-

SCHYNDEUGD.

23

KNIERTJE.

Sus, sus, men man zou 't zien.

VOLKERT.

Wat isser aan geleegen.

Zég, Kniertje? is jeman jalours?

KNIERTJE.

Ja wélter deegen.

VOLKERT.

Waar is hy?

KNIERTJE.

'k Had hem uitgestuurt,

Hier by de speellui in de buurt,

Maar zie, daar is hy zélf.

TWEEDE TOONEEL.

VOLKERT, KRISTOFFEL, KNIERTJE,
AGATA.

VOLKERT.

HO, Kristoffórus, wonder

Wie geits?

KRISTOFFEL.

Her, Volkert, noe! Hans donder!

Wie geits dem Hér, wie geits?

VOLKERT.

Al wel.

KRISTOFFEL.

A! neem gemak.

VOLKERT.

Heb gy uw boodschap al verricht?

KRISTOFFEL.

He! wélk ein snak!

't Is alles richtig, hei! laat ons man lustig weezen,

Nichs haab ik zegt breur, 't hart ist goed (bloed.

Ond eerlich, man wie zunt toe hoop von vleisch, ond

B 4

VOL-

24 DE ONTDEKTE

VOLKERT.

Jebent een noob'le kwant, ik heb je altyd gépreezen.

KRISTOFFEL.

I zunt potzierlich!

VOLKERT.

Waarom niet?

Geen mensch weet tóch wat hier geschied.

KNIERTJE.

Kristoffel, ei loop heen, de Tafel is alvaardig,
En spoel de glaazen; daar komt Juffrouw, Heer! hoe
aardig

Is ze opgeschikt?

DERDE TOONEEL.

VOLKERT, GEERTRUY.

VOLKERT.

Myn Engelin!

Weest wélkom.

GEERTRUY.

Is 't zo naar uw zin?

VOLKERT.

Bezonder, en wanneer 't kon weezen,
Ik wénschte wél, myn uitgeleezen,
U altyd zo gekleed te zien.

GEERTRUY.

Ja, zo het zonder opspraak kost geschiên.
Maar is 't niet wél, dat ik uw oogen mag behaagen,
In zulk een aangenaamen schyn,
En als ik by myn Man moet zyn,
Dat ik mag slechter kleed'ren draagen?
Voor hém is 't ommers wel, én goed genoeg, myn heer;
Want als ik mag by u verkeeren
Dan schort 'et immer aan geen toefstél, óf aan kleêren.

VOLKERT.

Dat's waar, maar beurde zulks wat meêr.

GEER-

S C H Y N D E U G D. 25

G E E R T R U Y.

Men moet zich na het geen niet anderszyn kan voegen;
 Men heeft tóch nimmer zyn genoeg;
 De vreugd, die al te veel genooten word, verveeld,
 't Is 't lekkerst brókje dat men steelt.

V O L K E R T.

't Is waar, en nu het zo moet weezen,
 Is 't best de korte tyd besteet.
 De Tafel is byna gereed.

Ik bid zét u hier by my neêr, myn uitgeleezen,
 Gy hébt die plaats wel meêr bekleed.

G E E R T R U Y.

Ik zal, én stél voor alle zórgen,
 En waarigheden uit tót morgen,
 Men man zal onze vreugd nu niet
 Veritooren, en 't geen 't oog niet ziet,
 Kan 't hart niet deeren, hy is gierig,
 Ik jong, én gaaren by de vreugd,
 Als zynde in 't béste van myn jeugd,
 Al schyn ik zédig, 't hart is swierig:
 Ik zie wel of men raapt, én schraapt,
 En by een Man vol zórgen slaapt,
 't Heeft ook wat in, by goede vrinden
 't Vernoegen van de jeugd te vinden.

V O L K E R T.

'k Bén bly, myn Engel, dat gy 't zo mét my verstaat.

G E E R T R U Y.

Ik weet wél dat men kwaalyk praat
 Van Vrouwen, die van braave vrinden,
 En van een eerelyk geslacht,
 By and'ren meêr vermaak als by haar mannen vinden;
 Ja 'k heb'er zélf zomtyds veracht,
 Maar 'k wist toen nóch niet wat het in had, een van bei-
 Tekiezen, ofgebrék te lyden (den
 Door al teteeder een gemoed,
 Of dat men weelde kan in volle overvloed

B 5

Ge-

26 DE ONTDEKTE

Genieten, zonder achterdénken
Te geven, ofzyn naam te krenken;
Ik zie wel, of men zich al veel verbeeld van de eer,
De zoete tyd, die vast verby is, keerd niet weêr.

VIERDE TOONEE.

KNIERTJE, VOLKERT, GEERTRUY,
KRISTOFFEL, AGATA.

KNIERTJE.

Geliefjes, zyt gy al gezeeten?
Zal ik ook wachten mét het eten?
't Is alles vaardig.

VOLKERT.

Neen, is alle ding gereed
Zomaak maar dat men aanstonds eet.
Kristoffel, dit's uw plaats, wilt u hier neder zetten.

KRISTOFFEL.

Der Héér értzy mich.

VOLKERT.

Nu, zit néêr,
En maakt geen Komplimenten méêr,
Uw byzyn zal de vreugd vermeerd'ren, niet belétten.

Kniertje en Agata bréngen't eeten.

KNIERTJE.

Geliefjes, wélkom.

VOLKERT.

Dat gebraad
Heeft goeje mines, zo! het lykt zeer delikaat.
Kom, Kniertje, zit hier néêr, dit zal uw plaats zijn.

KNIERTJE.

Vrinden,
Ik durf medat niet onderwinden,
Ei! Ekskuzeer me

VOL-

VOLKERT.

't Moet zo zyn.

Agaat, kom schénk een glas mét wyn,
 En laat de Speelliën binnen kómen,
 Wy moeten nu nietzitten of we droomen,
 Muzyk, en Wynverheugen 't hart.

GEERTRUY.

Dat's waar, ik mag het ook byzonder gaaren hooren.

VOLKERT.

Ikbréng 't u eens, myn uitverkooren.

GEERTRUY.

Héb dank, myn Heer.

KNIERTJE.

O jé! Wat zyn die Speullui zwart.

V Y F D E T O O N E E L.

FILIBERT, en JORIS, *verkleed als Speelliën*, VOL-
 KERT, GEERTRUY, KRISTOFFEL,
 KNIERTJE, AGATA.

F L I B E R T.

„ O Bloed! dit's Volkert, én myn wyf, dat wil ik
 zweeren,
 „ Zy is het, maar in and're kleêren!
 „ De Duivel haal de looze hoer!
 „ O Moord!

J O R I S.

„ Ik bid, Sinjeur, ei! snoer
 „ Je mond, laat doch in 't minst niet blyken,
 „ Wy moeten nu de kat zien uit de boom te kyken.

F I L I B E R T.

„ Och! Joris houw me vast, 'k word as een stók zo styf;
 „ Maar, zynze 't al? O ja! 't is Volkert mét men wyf
 „ Wiedrommel zou 't zo durven droomen?
 „ Och! och! wat zél my overkomen?
 „ De duivel vaar in dat Ko zyn schap.

Jo-

J O R I S.

Zwyg tóch stil.

„Dat bid ik, want je hébt nou alles naar je wil.

F I L I B E R T.

„Wat is 't men wil dan, dat men wyf een hoer zél weezen?

J O R I S.

„Nee, maar 'k wil zéggen, dat je 't zelf nou hebt gezien,

„Want anders mogt je 't nóch misfchiên,

„Gelyk als eerft, voor leugens vreezen.

F I L I B E R T.

„Ja, 'k ziegenoege. Jou hoer! jou guit!

J O R I S

„Wél zwygje niet, én voer je diergelyke woorden,
Zo is de heele zaak verbruid.

F I L I B E R T.

„'k Zél zwygen, maar in huis zél ik de hoer vermoorden.

„Och! Joris, wel hoe klópt men hart, Och! och!
wat raad?

J O R I S.

„Maak hier maar dat je niet bekend word door je praat.

V O L K E R T.

't Sa, speellien, zaag eens op. Kom, laten we eensjes
klinken,

Kristoffel; Schoone, ik zal 't op uw gezondheid drinken.

G E E R T R U Y.

Héb dank, Neef.

V O L K E R T.

Agata, zég dat

De Potzemaker voort begint.

A G A T A.

Men Heer, ik vat

De zin, 't zél voort gefchien.

V O L K E R T.

Laat de andre nóch wat wachten.

Hier

Hier worden eenige Potzeryen , én danffen vertoond.

V O L K E R T.

Wat dunkt u , Schoone , is dat niet aardig ?

G E E R T R U Y.

Mét gedachten

Kan 't niet verbétert zyn , 't is zeker ongemeen.

V O L K E R T.

Dat zich de Danffers ook verkleên.

A G A T A.

Zy zyn al vaardig.

V O L K E R T.

Wél , men laatze voort beginnen.

*Hier word een Ballét gedañst van vier of zes
Perzoonen.*

G E E R T R U Y.

Wél , Neef , hoe kenje 't zo verzinnen ?

V O L K E R T.

Nicht , zulk een toefstelt valt niet zwaar.

G E E R T R U Y.

Maar , is de Juffrouw , die hier zingen zou , al klaar ?

A G A T A.

'k Meen ja , Mevrouw.

G E E R T R U Y.

'k Verlang om haar te hooren.

V O L K E R T.

Ik bid , gebiê , myn Uitverkooren.

Hier word gezongen.

K R I S T O F F E L.

I dat geit hups noe , noe , wie wollen auch eens springen ,
Ond zingen ; las ons lustig zyn ,
Der Musík voegt wol by de wyn.

K N I E R T J E.

Wel , Vaär , verstaë jy jou ook van die seuve zaaken ?

V O L

VOLKERT.

Ja, ja, laat hy hem meê vermaken.

KRISTOFFEL.

*Der Pompernikkel is aber hie,**Ich werd em nicht verlassen:**Wen ich dein Schöen braun ooglien zie**Erlieb ich außermassen;**O lieb, o lieb, o lieb, ier doet mie't harts zo wêê;**Wen ich's lyb volgezouffen haab lig ich in roe, oed vrê.*

Nue zund wie luttig.

VOLKERT.

Kan ik u noch meê verlusten?

GEERTRUY.

Ik word al slaaprig.

VOLKERT.

Gy zult in myne armen rusten.

FILIBERT.

„Moet ik dit hooren, en kan ik hier langer staan?

„Men zou de drommel zo verraân.

VOLKERT.

Geef aan de Speelliën ook eens drinken.

KRISTOFFEL.

Her Volkert, las ons auch eins klinken.

GEERTRUY.

Wel, op een kusjen aan weêrzyden.

VOLKERT.

'k Ben te vreên.

GEERTRUY.

'k Verdoe dat: want die kus die smaakt men ongemeen.

FILIBERT.

„ô Foci! zie ik dit voor myn oogen?

JORIS.

„Wat dunkje, heb ik nou geloogen?

FILIBERT.

„Neen, Joris; och! 't is al te waar,

„Maar, 'k zél die vuile hoer, die ranken duur betalen,

„Kom

SCHYNDEUGD.

31

„Kom laat ons voort den Schouwt gaan haalen.
Zy loopen verbaast weg.

ZESDE TOONEEL.

GEERTRUY, VOLKERT, KNIERTJE, KRISTOFFEL.

W GEERTRUY.
At 's dit? hier is de baan niet klaar;
Wat schort de Speelliën?

VOLKERT.
Zyn ze dol, of buiten zinnen?

GEERTRUY.
Och! 't valt me daar als loot op 't hart, na 'k merk,
Kozyn, dit is geen deeglyk werk.
We zyn verspied; wat raad? wat zellen we beginnen?

ZEVENDE TOONEEL.

AGATA, GEERTRUY, VOLKERT, KNIERTJE,
KRISTOFFEL.

M AGATA.
En Heer, én Juffrouw, och! wat heb je lui gedaan?
De Speelliën zyn kwaad weg gegaan,
Ze spraaken van de Schout te haalen,
Deen zei, ik zweer, ik zél die hoer dat wéér betalen.

GEERTRUY.
Och! 't zél men man zyn, dat gaat vast;
Och! Neef wat raad? we zyn verrast,
We zyn hier laelyk in de val; ik wil zweeren,
Dat hy ons in die Speelmans kleëren
Verspied heeft; ik twyfelde al, maar, och! nou is 't
te laat,

Ik ben bedurven, och! wat raad?

VOLKERT.
Ik sta verstelt; maar kom we moeten hen verkloeken,
Nu

Nu zy zo dom zyn ; ras de kleéren uit , en voort
 Naar huis , dan zyn zy ligt te doeken ,
 Zogy maar vast blyft by uw woord.

GEERTRUY.

Och ! och ! ik kan van schrik me zelven pas bedaaren.

VOLKERT.

Kom , niet te sém'len , kryg de kleeren , trek maar uit ,
 Want vonden ze ons , zo was het heel procés verbruid.

GEERTRUY.

Wat zél men eind'lyk wedervaaren ?
 Dit is men droom.

KNIERTJE.

Hier zyn je kleéren , trek maar aan ,
 Wat hoeft 'et juist zo net te staan ?
 Wat zo ! je kaper op.

GEERTRUY.

Men beenen staan en beeven.

VOLKERT.

Als wy maar weg zyn , mag 't geen kwaad ,
 Dan isser gantsch niet aan bedreeven.

GEERTRUY.

't Is donker , én zo glad op straat.

VOLKERT.

Dat mag geen kwaad , ik zal u aan uw huis verzellen ,
 Ei ! wilt u niet te veel ontsellen.

GEERTRUY.

Kom , 't zal zo wél zyn. Na , goê nacht ;
 Ik had dit voorval niet verwacht.

VOLKERT.

Indien zy komen , kunt gy alles maar ontkénnen.

KNIERTJE.

Zo schoon ; ei ! lieve ga maar heen ,
 Begeerje ook een Lantaeren ?

VOLKERT.

Neen.

ACH-

ACHTSTE TOONEEL.

KNIERTJE, KRISTOFFEL, AGATA.

KNIERTJE.

SUNT Vélten moet die Lichthart schennen,
Die guit heeft ons die pots gespeeld,
En hier'er Man in Speelmans kleêren
Gebragt, wie had em dit zen leeven zo verbeeld?
Maar 'k zél het hem wel weêr betaalen, wil ik zweeren.

AGATA.

Zodra ze kwaamen had ik in'er doen geen zin?
Ze gluipten zo.

KNIERTJE.

Dat's waar, zedorsten pas'er oogen
Eens opslaan; wél ik bèn nóch nooit zo valsch bedrogen.

KRISTOFFEL.

Des em der haan hak, noe!

AGATA.

Ik beelde me schier in
Datze onze taal niet kosten spreken.

KRISTOFFEL.

Ich wol em hals ond beinen breeken
Dem Lichthart da! den Schélm!

KNIERTJE.

Hoe waar je zo verblind
Dat jy'er aannaamt?

KRISTOFFEL.

Noe! i snakken wie ein kind;
Kon ik die Nar? i zé! ik heb em von myn daagen
Nicht zeên, wat meugt i dan zo vraagen,
Man by dem kranken, wel ik Lichthart zé, er zol
Mi saterfaction verschaffen, ob ich wol
Em eins der kraage, was verzétten.

KNIERTJE.

Laat ons op onze dingen létten,

C

Schik

34 DE ONTDEKTE

Schik alles aan een zy, Agaat, daarbég al't goed
 Jy voort de tafel, niet te wachten,
 Wy moeten heur die kans af winnen, met gedachten,
 Die sakkereerse zót, die bloed,
 Hy meent zen Vrouw hier nóch te vinden.
 Maar dat zél mis zyn, en hy moet 'er liegen, dat
 Zy hier geweest is, zo ik aárs de zaak recht vat.
 Daar word geklopt.

NEGENDE TOONEEL.

DESCHOUT, TWEE DIENAARS. FILIBERT,
 JORIS, KNIERTJE, KRISTOFFEL, AGATA.

SCHOUT.

GOén avond, vrinden;
 Kom, zég ons voort waar dat de Vrouw is van die Man.

KNIERTJE.

Zyn Vrouw, men Heer wel daar heb ik geen kennis an.

KRISTOFFEL.

O! Her Scholtetus!

SCHOUT.

Dit ontkennen zal niet baaten,
 Gypaait ons niet met schoon te praten.
 Zég waar zy is.

KNIERTJE.

Men Heer, je hebt gewis abus,
 Jebént hier in een onrécht huis.

FILIBERT.

Wat, in een onrécht huis? dat's valschelyk geloogen
 Ik heb 'er mét men eigen oogen
 Zo daad'lyk neffens hem verspied,
 En Lichthart, maar nou is 'er niet
 Je hebt 'er lichtlyk in een heim'lyk gat versteeken.

KRISTOFFEL.

Was zaagt der Nar?

FILI-

SCHYNDEUGD. 35

FILIBERT.

Ei, Mof, hou jy je smoel 'er uit.

KRISTOFFEL.

Matsfuzel! hazenkof.

KNIERTJE.

Stil, Stoffel, wat beduid

Dit raazen, laat ik met 'er spreken;

Wat zég je van die Man zen Vrouw?

SCHOUT.

'k Zég dat die Man zen Vrouw hier daadlyk heeft ge-
zeeten,

Mét Sinjeur Vólkert, heur Kozyn:

En zo je niet wilt zéggen waar ze zyn,

Ik zél het évenwél wel weten;

't Sa, dienaars, doe gelyk ik héb belást.

KNIERTJE.

Men Heer,

Dit is geweld; help! vrienden! buuren!

Men doet me in huis geweld.

FILIBERT.

Ei! zie die kuuren.

Jou Séldremaliméntze Meer!

Durf jy men eigen Vrouw verzaaken?

KNIERTJE.

Wél Jakhals! durf jy zeggen datze hier

Geweest is, dat jy 't waar kund maaken?

SCHOUT.

Sus, sus, waar toe zo veel getier?

FILIBERT.

Ja, Voddemoër, dat durf ik zéggen,

Of mienje datzo schoon te ontleggen?

Kom hier eens, Joris, heb ik niet

Mét jou, en Lichthart heur verspiet,

En zaagen wy 't niet veur onze oogen?

JORIS.

Wél ja.

C 2

KNIERT-

KNIERTJE.

't Is valschelyk geloogen.

FILIBERT.

Wat zégje?

KNIERTJE.

Dat je 't liegt, ik heb geen ménsch gezien.

JORIS.

Wat drommel zél der nóch geschien?

KNIERTJE.

Weg vént, je bént niet by je zinnen,

Je raaskald; is jou vrouw hier in men huis geweest?

FILIBERT.

Ja, Sloery, jaze, dronken beest,

Ze was flus mét er Pól hier binnen;

Hier zatje, en braste, én waart wél louwter in je schik,

Zie daar, hier heb jy lui gezéten

Al wil jy, Voddemoer, 't niet weeten,

Hier zatje in 't rond, terwyl dat ik,

En Joris, in de schyn van Speullui jou verrasten,

Terwyl je lui te zamen brasten.

Spreek, Joris, is 't niet waar? heb jy 't niet mé gezien.

JORIS.

'k Héb ommers ja gezeid.

KNIERTJE.

Je liegt 't mét je twiën.

Ik heb geen ménsch in huis vernoomen,

Je hébt voorzeeker léggen droomen,

Of eenig spook heeft jou de harssenen ontroerd.

JORIS.

Wél'k loof waarachtig dat de Hoer nóch met ons boert.

I DIENAAR.

Myn heer, wy hebben 't huis van boven tót beneeden

Doorzógt, maar niemandt daar gevonden.

KNIERTJE.

Is dat reeden

Dat jy een ménsch zo affronteert?

SCHOUT.

S C H O U T.

Hoe! Filibért, 'k loof dat je ons scheert;
 Gy zégt dat hier uw Vrouw in kostelyke kleêren,
 Zo straks heeft zitten bankétteren,
 En nu ik kom is 't mis.

F I L I B E R T.

Men Heer, de drommel moet
 Me haalen... O ik drink van kwaadheid schier men
 bloed;
 'k Weet dat ze hier is, én die Hoer heeft haar versteeken.
 Maar kom, de zaak zél zélver spreken,
 Laat hier je dienaars, én laat ons dan zaamen gaan
 Tót mynent, daar zél jy de waarheid wél verstaan;
 'k Wil zweeren dat ze niet in huis is,
 En dan is 't licht te zien, men Heer, hoe 't wérk niet
 pluis is.

S C H O U T.

Kom, gaan wy dan zo daad'lyk heen;
 Blyft gy zo lang hier met u tweên.

2 D I E N A A R.

Zeer wel, myn Heer.

F I L I B E R T.

Nou wil ik zweeren,
 Dat ik jou, Voddemoêr, dat liegen zél verleen.

K N I E R T J E.

Ei, loóp, Jangat, loop naar de pomp,
 Jou rechten uil, jou botten lomp.

K R I S T O F F E L zingt.

*Dat i voor hébt, werd die missen,
 Doe bist auf don pokkel geschiffen,
 Noe, noe, noe, noe, noe!
 Koekeldoe doe, doe, doe, doe, doe.*

Einde van 't Tweede Bedryf.

38 DE ONTDEKTE
DERDE BEDRYF.
EERSTE TOONEEL.

DIRK, BELY.

DIRK.

MYn Bélitje, dacht ik nóch zo van pas te komen?
Zo lékker te eeten, én te drinken? Wie zou 't
droomen?

Ik wou dat jou Sinjeur wat veel van huis moest gaan.

BELY.

Ja wél dan zou het mét zyn zaaken heel slécht staan;
Zyn Vrouwtje buiten, ik hier binnen,
Verteerden méér als hy kan winnen.

DIRK.

Wat raakt dat ons, als wy maar lékk're wyn,
En eeten hébben, O! dan kan men vrolyk zyn;
Wy hoeven niet te zórgen
Hoe 't word gewonnen, laat die zórgen, die 'er bór-
gen.

BELY.

Je hebt gelyk; ook is dat spreekwoord waar,
Een kwaade voórgang, maakt een kwaad gevolg.

DIRK.

Zie daar,

Dat's leeg geveegt, daar moetje me eens een zoen op-
geeven.

BELY.

Geen ien, maar tien.

DIRK.

Wat zo, men twéde leeven.

Zie daar men hart springt op van vreugd.

BELY.

Wélwaarom zou ik niet myn jeugd
In vrolykheid besteeden,

Eer

Eer dat die is vergeleden?

Men juffrouw doet het wel, én die is noch getrouwd.

D I R K.

Dat's waar, maar évenwél, wie zou 't durven droo-
men,

Dat zulks zou in'er harffens komen?

Voor my ik had 't nooit op heur betrouwd.

Het lykt een vrouwmensch, stemmig, staatig,

En zedig, in'er ommevang, niet praatig,

Ze is fleghjes in'er kleeding, alle dag,

Als 't preektyd is, is zy op de eerste slag

Van 't Klokkeuijen in de kerk, om plaats te krygen,
Recht voor de Preekstoel, en zy heeft... maar, laat ik
zwygen,

Der schuilt toch meerder als men weet,

Of denken kan in 't stemmig kleet.

Men zégt de Drommel, als hy iemand wil bedriegen,

Of ons zoekt voor te liegen,

Dat hy hem in een Eng'le schyn vermaalt.

B E L Y.

Wel wie heeft jou die fraayigheid verhaald?

D I R K.

Hei! laat die vieze vaazen vaaren,

Als wy 't maar beide beter klaaren

Dan mag 't geen kwaad kom, noch ereis geveegt,

En 't glaasje tot de boom geleegt;

O bloed! die wyn maakt krommesinkken,

En évenwél word ik niet moê van drinken.

Hy Zingt.

Hei! wie zou niet vrolyk weezen,

Als hy by de lekk're wyn,

En zyn éngelin mag zyn?

B E L Y.

Daar word geklopt, och! och! dit brengt me in dui-
zend vreezen!

C 4

Wat

40 DE ONTDEKTE

Wat gaat me aan, wat raad! zo dit men Juffrouw is?

DIRK.

Nou, nou, Mallootje, waar toe die ontsteltenis?

't Zél iemand anders zyn.

BELY.

Wie klopt daar?

GEERTRUY *van binnen.*

Doe maar open,

Ik ben 't.

DIRK.

O bloed! waar zél ik loopen?

We zyn verspied, ei! Belitje kom ras,

Versteekme in deze kleêrbén, of die kas.

BELY.

Kruip in de Mantelkas.

DIRK.

Dat's goed, maar ik moest niet smooren.

BELY.

Neen, neen, belét, maar dat geen ménſch je daar kan
hooren.

Als zy naar béd is kom ik jou weêr by.

Hoe kryg ik alles aan een zy?

TWEEDE TOONEEL.

GEERTRUY, VOLKERT, BELY,

DIRK *in de kas.*

GEERTRUY.

WEl, Bélitje, wat's dit te zeggen,

Dat jy een ménſch zo lang laat staan

Eer dat 'er open word gedaan?

BELY.

De sleutel had ik achter laten léggen.

GEERTRUY.

Loop, kryg men nachtgoed, och! 'k ben bly

Dat wy geraakt zyn uit de ly,

Vertrek nu, Neef, eer datze ons hier in huis betrappen.

VOL-

SCHYNDEUGD.

41

VOLKERT.

Ik zal. Maar op dat Bély niet zél klappen
Zél ik 'er iet verëeren.

BELY.

Juffrouw, daar
Is 't Nachtgoed. Hoe is 't hoofd zo zwaar?
Je schynt ontstéld.

GEERTRUY.

Niet buiten reeden.

VOLKERT.

Hoor, Bélitje, dat goud vereer ik jou,
Blyf voort jou Juffrouw maar getrouw,
En zwyg. Voorts alles wat je heeden
Mogt zien, en hooren, zég niet anders als dat Nicht,
Niet uit geweest is, ik zal u altoos zyn verpligt.
Indien je dit wél uit hélpt wérken.

BELY.

Je bént gesteurd naar ik 't kan mérken.

VOLKERT.

Ja, Bélitje, dat's waar.

BELY.

't Is me ook wél eer gebeurd.
Is 't anders niet; kom, wilt niet vreezen,
Ik zelje in alles hulpzaam weezen.

GEERTRUY.

Ja, maar men Man heeft ons gesteurd.

VOLKERT.

't Is waar, maar wat's 'er aan bedreeven?
Had hy zo lang by ons gebleven,
Tot dat 'er iemand stíl was naar de Schout gegaan,
Dan had hét slécht mét ons gestaàn:
Maar tot ons groot gelukzynze alle wéggelooopen:
Toen zyn wy stíl naar huis gesloopen.

BELY.

Zo heeft Sinjeur je zelf verspied?

C 5

GEER-

GEERTRUY.

Ja; én wie zél hém licht ontgeeven dat hy ziet?

BELY.

Geen nood, wemoeten 'er bedriegen,

En't geen ze zaagen heeten liegen.

Kom ras, je nachtgoed aan, 't naaikussen by der hand,

Kom, al je kleeren an een kant,

Zo zienze van jou uitgaan 't minste téken.

GEERTRUY.

Daar word geklôpt. och! Neef, nou is het werk verbruft.

Och! och! wat raad?

VOLKERT.

Sus, sus, weest niet al te ongerust.

Ik zélme in deze kas versteeken.

BELY.

Daar is't niet veilig, Heer. maar wil je zéker zyn

Kruip in die kleêrbén; hier kan Juffrouw zitten naaijen,

En, door die bezigheid, men Heer ontdraaijen

Dat zy is uitgeweest, én om méér schyn

Te geeven dat wy zo laat werken;

Zég dat hét linden morgen voort

Moet wéggaan met het oop'nen van de poort,

Zo kan hy in hét minst niet mérken.

GEERTRUY.

Dat 's wél bedacht; kruip in. Ga, open nu de deur.

D E R D E T O O N E E L.

FILIBERT, JORIS, DE SCHOUT, GEERTRUY,

BELY, DIRK *in de kas*, VOLKERT,*in de kleêrbén.*

BELY.

Hoe! ben je niet van huis Sinjeur?

FILIBERT.

Hoe duivel heb ik 't hier?

GEER-

GEERTRUY.

Wel, hartje, wie dorst droomen,
Dat jy zo haast weêrom zou komen?
Jereis gaat dan niet voort? Ik zie je weêr,
En voor onze afspraak? Maar wat 's dit? Wat maakt
men Heer

De Schouwt in huis? of hebje een ongeluk gekreegen?
Wat hapert 'er? Ei! laat me niet verleen!
Myn Heer, ei! zeg wat is 'er gaans?

SCHOUT.

Wel, Filibért, wat zal dit zyn? dit komt me Spaans
En zeldzaam voor! hoe! hebt gy my bedroogen
Met voordacht? En wat voorgeloogen?

FILIBERT.

O Joris!

JORIS.

O Sinjeur! hier is hét wérk verbruid.

GEERTRUY.

Ei! zégme tóch, wat déze ontstélténis beduid?
Wat is 'er gaans? gy zwygt! och! 't gaat me aan de zinnen,
Hier schort iet, och! wat zél ik arme vrouw beginnen?

SCHOUT.

Ja, Juffrouw, daar schort meêr als gy ligt weet,
Uw Man beschuldigd u, én heeft my meê genoomen,
Om dat ik op het mat zou komen,
Mét hoerery; Ik meenden u verkleed,
Heel kófstelyk, gelyk hy my berichte,
Te vinden, maar 't was mis.

GEERTRUY.

Wie, my?

SCHOUT.

O ja.

GEERTRUY.

Hoe! my?

SCHOUT.

O ja, hier helpt geen veinzery,

Ik

44 DE ONTDEKTE

Ik zég 't gélyk het is.

GEERTRUY.

Wat! durft hy my betichte

Mét hoerery?

SCHOUT.

O Ja, én dat hy déze nacht

U heeft gevonden, heel lichtvaardig in de kleêren,

Met Vólkert zitten bankétteren,

Tewyl ik mét myn dienaars héb gewacht

Tot Lichtharts, na de leus, om u knippen,

Maar, 't schynt gy wist die dans te ontslippen;

Want komende, daar gy misschien

Geweest zyt, héb ik niet gezien,

Nóch niets gevonden, dies wy na uw huis toe keerde,

Gelyk uw Man begeerde;

Vermits hy toonen wou dat gy waart uitgegaan.

GEERTRUY.

Hoe héb ik 't zoekje my te scheeren?

Heeft myn Man my in and're kleêren

Zien vrolyk wezen? hoe! ik kan dit niet verstaan.

FILIBERT.

Karonje! zie hoe kan ze 'er houwen.

SCHOUT.

Voor my, ik durf 't u niet betrouwen.

Uw Man zweerd echter, dat hy 't zelfver heeft gezien.

GEERTRUY.

Ja wél! wat zél 'ernoch geschien?

Wat zégje, Liefste, heb jy my te nacht gevonden

By Vólkert Neef? heb ik met hem myn trouw ge-
schonden?

FILIBERT.

O Varken, vraagje nóch na 't geen jy zelf wel weet?

Dat ik je niet den hals mag breeken is my leed.

Héb jy niet met Kozyn gegeeten?

Of wilje 't nou niet weeten?

Men zong'er nóch muzyk, je waart wel in je schik;

Maar

SCHYNDEUGD. 45

Maar weinig dóchtje toen, dat hy, én ik,
Jelui verspiede in Speelmans kleêren.

GEERTRUY.

Wél hartje, dat je valsch misleid bént, wil ik zweeren.
Ik bén niet uit geweest, maar héb mét onze Meid
Hier zitten naayén.

FILIBERT.

Schoon bescheid!

Ei! zie, ze durft, met stoute kaaken,
Het geen de waarheid is verzaaken.

GEERTRUY.

Wel Man, is't érnst? of wordje zót
En dol? maar, neen, dit lykt geen spót.
Wél zég, waar héb je my vernoomen?

FILIBERT.

(wérk.

Wél tot Kristoffels, voor den droes heen op 't nieuw

GEERTRUY.

Och! 't schortje in het hoofd, na'k mérk,
Een spook, ófdroom, heeft jou bedroogen;
Ik héb Kozyn niet voor men oogen.
Gezien, én ook niet uit géweest,
Maar hier mét Bélitje gezeéten,
En al de gantsche tyd versleeten
Mét naaijen, want ik was bevreest

Voor't vriezen, én dat dan men goed niet wég zou raa-

BELY.

(ken.

Sinjeur, dat is de waarheid, Vaâr.

FILIBERT.

Je liegthét valschelyk, bei te gaâr.
Kom hier, ik zélje dat verzaaken
Verleeren. Joris, héb jy niet

Mét my te nacht heur doen verspied?

Spreek op, heb jy'er niet by 't dantlen, zingen

Zien vrolyk weezen, én by and're schoone dingen?

JORIS.

Wel ja, Sinjeur, nadat ik miên,

Héb

46 DE ONTDEKTE

Héb ik Mejuffrouw daar benéffens jou gezien.

GEERTRUY.

Nadat jemeent! jou Guit, zo ftyfje dan zyn loogen

Op giffing? jy beticht jou eerelyke vrouw

Mét hoerery, en 't fchénden van heur trouw

Ook op die voet?

FILIBERT.

Wél zyn men oogen

Dan kouffen? 'k héb noch goet gezicht,

En dat ik héb gezien ontstryd men my niet licht.

SCHOUT

Kon u geen valsche fchyn bedriegen?

FILIBERT.

Wél moet ik dan het geen ik zélf gezien héb liegen?

Hoe zél't hier lukken? Joris, fpréek?

Je zier in wat perkét ik fteek!

JORIS.

Wat zel ik zéggen?

FILIBERT.

Wél de waarheid.

GEERTRUY.

Onbehouwen!

Jy durft jou eigen Vrouw miftrouwen?

Wat komt me al over? och! wat raad?

Moord! Buuren! hélp! 'k word desperaat!

Men Man, myn eigen Man, wat gruwelyke zaaken!

Die zoekt me tót een hoer te maaken!

Och! help, 'k word zo benaauwd; ei my!

BELY.

Ze fterft! och! vrienden, fta me by.

SCHOUT.

Foci, Filibért, gy hoorde u in uw hart te fchaamen,

't Stryd zéker tégen hét betaamen,

Dat gy uw eigen Vrouw beticht

Mét hoerery. Gy hébt my boven dat bericht,

Dat ik haar niet in huis zou vinden,

En

En nu ik kom, zit zy hier bezig mét hét linden,
En heeft, na 't zéggen van haar zélf, én van de meid
Niet uit geweest.

FILIBERT.

Wat Droes! bèn ik dan zo misleid?
Och! Joris, ik begin te schroomen,
Och! och! wat zel my overkomen?
Zég hebbenwe ook al wél gezien?

JORIS.

Ja wél, 'k mistrouw men eigen oogen
Zo wél als jy, wezyn misschien
Door 't flik'ren van de kaars bedroogen.

FILIBERT.

Maar, Joris, évenwél, hoe kan dat moog'lyk zyn?
Ik kon'er immers aan'er spreken.

JORIS.

't Is waar, zy was 't naar allen schyn,
Maar 't blykt we hebben mis gekeeken.

FILIBERT.

Dan is het Droom, of spookery.

BELY.

Ei! lieve Joris, sta me by,
Haal tóch wat eek, 'k begin te vreezen,
Dat dit haar laatste nacht zél weezen.

SCHOUT.

Voorwaar, 'k ben met de Vrouw begaan.

FILIBERT.

Och! och! ze stérft, wat gaat my aan?
Och Wyfje lief, wilt toch bedaaren,
Ik was te haastig uitgevaaren.

GEERTRUY.

Ei my! ik bèn zo bang.

SCHOUT.

Mejuffrouw, neem geduld,
Uw Man bekénd alreets zyn schuld.

GEER-

GEERTRUY.

Och! zulke harde, én felle slaagen
Zyn vooreeneerlyk gemoed, niet wél te draagen.
Dit gaat te vér. o sinaad! o pyn!

SCHOUT.

Nu, wilt niet onverduldig zyn.
Kom, bid uw Vrouwtje datze uw misflag wil vergeeven;
Beloof haar ook, dat gy van al uw leeven,
Geen ontrouw zult op haar vermoên.

GEERTRUY.

Ik heb mét zyn belooven niet te doen.
Nu hy zulk kwaad van my durft spreken,
Zélik myn beenen nooit by hém weér ondersteeken.

FILIBERT.

Genâ! myn Wyfje lief, genâ! ik bid bedaar;
Al wat ik flus gezégt heb is niet waar;
Vergeef't me toch! ik zél na dézen
Altyd jou trouste voorspraak weezen;
Ach! heb tóch deernis mét je Man; ik was misleid
Door spook, of droom, récht uitgezeid.

GEERTRUY.

Die Guit dorst dit ook staande houwen!

JORIS.

Men lieve Juffrouw, ei! genâ!
Ik houwje voor de kuischste, én eerlykste aller vrou-
wen;
Vergeeftme, sprak ik je te na.

GEERTRUY.

Jy waard getuige, én zaagt my in die weidsche kleêren.

JORIS.

Ik droomden't ook, dat wil ik zweeren

GEERTRUY.

Foei! kan dat over jou gemoed,
Dat jy je vrouw op zulk een voet
Lichtvaardigheid zoekt op te dringen?
Foei! foci! 't zyn ongehoorde dingen.

FILI-

SCHYNDEUGD.

49

FILIBERT.

Myn lieve Vrouw, ik bid vergeefhét, och! wat raad?
Och! och! ik heb het al te kwaad,
Men Heer, wat zél ik doen ten lêsten?
Ik bid spreek jy een woord ten bêsten.

SCHOUT.

Mejuffrouw, 'k bid, ei! weest te vreên.
Gy hoord reeds hoe zy schult bekennen, met hun tweên.

GEERTRUY.

Bekénje, dat je valschlyk hebt géloogen?

FILIBERT.

Ja, Wyfje lief, ik bèn bedroogen,
Ik heb 't gedroomt.

JORIS.

Ik ook, zo waar ik leef.

GEERTRUY.

Wél, nu gy schuld bekend, vergeef
Ik 't alles, maar gy zult hier daad'lyk zweeren,
Dat gy my op die wys' nooit weêr zult affronteeren,
Noch lasteren op kwaad vermoên.

FILIBERT.

Mét waare woorden, 'k zélje nimmer weêr misdoen.

GEERTRUY.

Ik bèn voldaan; rys op.

FILIBERT.

Ik zélje voortaan houwén,
Voor de allereerlykste, én deugdelykste aller vrou-
wen.

Kom, Bély, tap terstond een glas mét rinsche wyn,
We moeten op het goet succes van peis, de béker
Eens storten, want men heer heeft zéker
Niet weinig tot de saak gedaan.

SCHOUT.

Dat is onnodig, 't word te laat, Heer, ik moet gaan.

FILIBERT.

Ik zélje niet onreed'lyks vérgén.

D

Kom

50 DE ONTDEKTE

Kom, wat gezeeten. Joris, hier,
Ga wilt men mantel in de mantelkas eens bérgen.

VIERDE TOONEEL.

JORIS, DIRK uit de kas, en de Voorgaande
van het Dard Toneel.

Moord! help! een dief! een dief!

FILIBERT.

Wél waar toe dit getier?

Wat schortje, Joris?

JORIS.

Och! men leden staan én beeven
Van schrik hier zit een dief verschoolen.

FILIBERT.

Joris, waar?

JORIS.

Hier in de mantelkas.

SCHOUT.

Wel vent? wat maakje daar?

Komt uit de kas, voort, voort.

DIRK.

Ik heb geen kwaad bedreeven,
Men Heer, ook ben ik dief, nóch schélm.

FILIBERT.

Hoe komje hier in,
Jou, Deugeniet? neen, neen, je hebt niet goeds in
't zin.

DIRK.

Ik vry jou lui'er meid, men Heer, én wyl jy heeden
Van huis gingt, had zy my gebéden,
(Terwyl jou Vrouwtje by een ander vast
De Nacht verslyten zou,) óf ik by haar te gast
Wou komen; 'k sloeg 't niet af, én wil hét ook wel weeten,
ten,

Das

SCHYNDEUGD. 51

Dat ik hier lekker heb gegeten,
 En lustig toe gedronken; maar,
 In 't midden van de vreugd vond ik de baan niet klaar.
 Daar wierd geklópt, én wy, die mét gedagten
 Zo haast geen onraad wagten,
 Staan schielyk op, ik kruip in deze kas, om niet
 Ontdék't te worden; zy doet ópen,
 En vind daar, tegen al'er hoopen,
 Mejuffrouw, mét een Heer, die, om niet meê verspied
 Te worden, wyl ze voort, eer dat hy kost vertrékken,
 Aanklopte, in déze bén met linden hém verstkak.

GEERTRUY.

Wat zeid die leugenaar?

FILIBERT.

Waar bénje, Joris, strak
 Haal uit de ben. Hier zél hem 't schélmstuk zelf ont-
 dékken.

JORIS *Volkert uit de ben haalende.*

Ho! ho! Kozyn neef, heb ik jou daar?

FILIBERT.

Kom 'er uit,
 Jou, eervergeete Fielt, jou, Guit!

GEERTRUY.

Wat zél me cind'lyk overkoomen?

FILIBERT.

O Schélm! hoe zél ik my betoomen?

Wat lét me dat ik my niet wreek,

En jou op staande voet doorsteek?

SCHOUT.

Zacht, Heer.

VOLKERT.

Kozyn, ik bid. ..

FILIBERT.

Is dat Kozynen?

GEERTRUY.

Och! Man. . .

D 2

FILI-

FILIBERT.

o Hoer! o Zwyn der zwynen!

Ontken nu, dat je straks my hébt misleid,
Door jou geveinsde onnozelheid.

JORIS.

Ik wéd ze zél nou kleinder zingen!

SCHOUT

Ik staverstéld, myn Heer, wél dit zyn fraaije dingen!

En gy, Mejuffer, gy verstaat u op dit spél;

Gy doet uw dingen zeker wél.

FILIBERT.

Foci, dat ik my zo liet bedriegen!

Zy dorst my 't geen, ik zélf gezien had, heeten liegen;

Dit Schoontje dat wist nergens van.

GEERTRUY.

Myn lieve Man....

FILIBERT.

Myn lieve Man!

Myn vuile hoer, 'k begeér, nadezen,

Van jou zo niet genoemt te weezen.

Ik zel verzoeken, dat de Wét

Ons daad'lyk van malkander zét,

En dat jy in het Spinhuis, voor je leeven

Gebannen word, zo kan je, een goed eksempel geeven.

GEERTRUY.

Och! Man, dénk om je eigen eer.

BELY, *met een Roemer wyn.*

Hier is... maar, och! wat 's dit?

FILIBERT.

Kom hier jou, vuile Meer,

Jou Pry, die meê de hoere strecken

Verstaat, én flus jou eerlyke Vrouw

Hielp liegen, répje, en pak je nou

Ten huize uit zonder tégenspreken.

Tegen Dirk.

En jy, die 't kluwen hébt ontdekt,

Het

SCHYNDEUGD.

53

Het welkje tot verschooning strekt,
Ga waarje wilt, én trouw, is 't jou behaagen,
Dit staal, maar maak dat zy 'er leee daagen,
Niet weér komt onder myn gezigt.

B E L Y.

Ik ben geen Meer, geen Pry, nóch licht,
En sprak ik flus een woord ten béstén,
Voor Juffrouw....

F I L I B E R T.

Wél hoe zél't ten lesten
Nog gaan? 'k zég pakje daad'lyk voort,
En spreekme niet een énkél woord,
Of 'k laat jemeê na 't Spinhuis leijen.

G E E R T R U Y.

Och! man, héb deernis mét myn schreyen,
Denk om myn eerelyk geslagt.

F I L I B E R T.

Foei! dat ik daar toe wiert gebragt,
En om vergiff'nis bad, die smaad is niet te dulden.

V O L K E R T.

'k bid, ei! hoor een woord, Kozyn, 'k zél al je schul-

den

Kwytschéliden, zo je uw Vrouw niet schénd, nóch
my niet meld.

F I L I B E R T.

Wat, schenkje me al 't verschooten geld?

V O L K E R T.

Ja, zo gy alles wilt vergeeten, én vergeeven.

F I L I B E R T.

Ja maar ik wil met heur niet leeven.

V O L K E R T.

Nu, nu, dat stél ik aan de tyd.

F I L I B E R T.

De schéldme, als 't is gezegt, vier duizend gulden kwyts

V O L K E R T.

Ja; daar is 't handschrift.

D 3

F I L I B E R T.

14 DE ONTDEKTE SCHYNDEUGD.

FILIBERT *het stukken scheurende.*

Wél, 't zyn toch gedaane zaaken,
Die nimmer weér zyn goed te maaken.
Je meugt voortaan dan zaamen gaan :
Kom, kom, hier nou niet lang te staan.
Ik zél me troosten, dat'er meer zo zyn bedroogen,
Maar kom my nooit meêr onder de oogen.
Myn Heer, 'k vérzoek ook dat je 't hoerhuis ruïneerd,
Daar zy zo sluipend heeft verkeerd.

SCHOUT.

Voor alles zal ik dat bezorgen.

GEERTRUY.

Laat ik hier blyven tot de morgen.

FILIBERT.

Geen oogenblik, ik wil dat gy terstond vertrékt,
Nu dat uw schyndeugd is ontdekt.

U Y T.

